

Möbiuksen nauha

Johdanto

Vaihe 1 - motivointi

Vaihe 2 - tutkiminen

Vaihe 3 - vahvistaminen

Johdanto

#verkkopohjainen aktiviteetti #luokkahuoneaktiviteetti #tutkiva oppiminen #kokeellinen oppiminen #taideteokset

---

Oppilaat kokeilevat helpolla tavalla korkean matematiikan topologian käsitettä käytännössä

Oppimistavoitteet

- Oppilaat ymmärtävät topologian peruskäsitteitä
- Oppilaat tekevät oman Möbiuksen nauhan

TEHTÄVÄN KUVAUS

TEHTÄVÄN KUVAUS

Yhteys taiteeseen —

M.C. Escherin taide
Helene Schjerfbeckin Omakuva 1915

Yhteys opetussuunnitelmaan —

Geometrian käsitteet / Ympyrä

Tarvikkeet —

- paperiarkki
- teippiä
- saksia
- kynä
- Internet-yhteys

Kesto —

45 minuuttia

Lähteet —

Vilma Mantere Möbiuksen nauhan leikkaaminen 2022 piirros, vapaat käyttöoikeudet

Vaihde 1 - motivointi

Voit motivoida oppilaita kysymyksellä

“Miten kaksipuolinen voi muuttua yksipuoliseksi?”

Vaihe 2 - tutkiminen

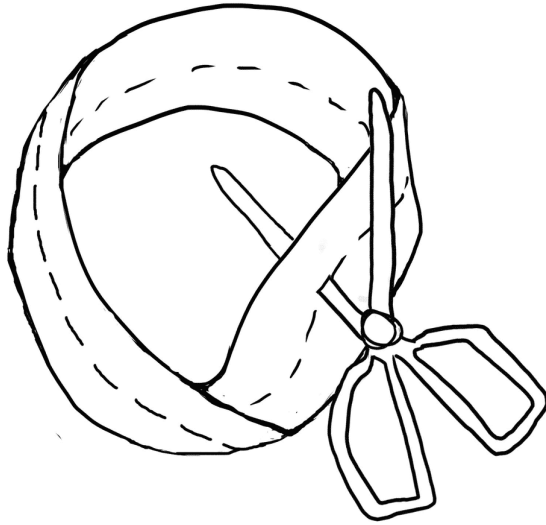

Kerro oppilaille, että saksalainen matemaatikko Möbius oivalsi 1800-luvulla, että oli mahdollista luoda pinta, jolla on vain yksi puoli ja yksi reuna. . Tämä oivallus on otettu käyttöön mm. teollisuudessa. Liukuhihnat suunnitellaan usein Möbiuksen nauhoiksi, jotta niiden pinta ei kuluisi vain toiselta puolelta.

OPPILAIKEN TEHTÄVÄT

Tehtävä 1

Oppilaat tekevät oman Möbiuksen nauhan seuraamalla ohjeita ja havainnekuvaa.

Vaihe 1

Vaihe 1

Ota paperiliuska.

Vaihe 2

Vaihe 2

Käännä toinen pääty ympäri ja teippaa nauha yhteen. Nauhaan jää yksi kierre

Vaihe 3

Vaihe 3

Piirrä viiva nauhan keskiviivaa myöten. Huomaa, että päädyt alkupisteeseen - nauhalla on vain yksi puoli.

Vaihe 4

Vaihe 4

Leikkaa viivaa myöten nauha kahtia. Mitä tapahtuu?

Vaihe 5

Vaihe 5

Voit toistaa kokeen leikkaamalla nauhan kolmeen osaan tai lisäämällä kierteitä. Mitä tapahtuu. Mitä tapahtuu?

2

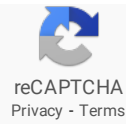
Tehtävä 2

Topologian käsitteitä syventämään oppilaat katsovat viisiminuuttisen videon, jossa topologian asiantuntija Kirsi Peltojen ja taideasiantuntija Anu Utriainen jakavat ajatuksiaan Helene Schjerfbeckin Omakuva 1915 -teoksen äärellä <https://vimeo.com/693509490/d9a4d94bb0>

we detected a high number of errors from your connection. To continue, please confirm that you're a human (and not a spambot).

I'm not a robot

- Code: MW-RL
- Client IP: 206 . 189 . 65 . 188

3

Tehtävä 3 (sopii eriyttäväksi tehtäväksi)

Kehota oppilaita tutustumaan internetistä löytyviin M.C. Escherin teoksiin ja pohtimaan, mitä yhteyksiä niillä on topologiaan.

Vaihe 3 - vahvistaminen

Kehota oppilaita esittelemään omat Möbiuksen nauhansa ja kertomaan, mitä tapahtui niitä leikatessa.

Miö on hämmentävä, ja voit hämmentää oppilaita lisää haastamalla heidät miettimään, kuinka he kuvaisivat neli- tai viisiulotteista universumia. Tämä antaa oppilaille ymmärryksen korkeamman matematiikan haastavuudesta mutta myös sen innostavuudesta.

Tehtävän loppu
